

Ikke-klassificeret situations- og trusselsvurdering for Irak

Den overordnede situation i Irak

Sikkerhedssituationen i Irak er i løbet af de seneste seks måneder uforandret. Internationale, regionale og lokale spændinger fortsætter med at påvirke situationen i Irak i negativ retning.

De regionale spændinger tog efter en relativt rolig periode til igen i sommeren 2020 op til Den Strategiske Dialog mellem USA og Irak. Det førte i august og september 2020 til en markant stigning i shiitiske militseres angreb på vestlige mål i Irak. Angreb på køretøjer tilhørende vestlige repræsentationer markerede samtidig en eskalation og mulig udvikling i truslen. Angrebene afspejler regionale og indenrigspolitiske spændinger og frekvensen vil tage til i perioder med øgede spændinger.

Den irakiske regering og sikkerhedsstruktur er udfordret af autonome militser, der udfordrer statens kontrol med magtapparatet. Regeringens bestræbelser på øget kontrol med militserne har resulteret i intern magtkamp, som ved flere tilfælde har ført til angreb på irakiske regeringsmål.

Parlamentarisk splittelse, magtfordeling baseret på etnicitet og religion, korruption og klientisme vil stå i vejen for, at den ustabile politiske situation på kort sigt vil bedres. Irak vil vedblive med at være præget af skiftende politiske alliancer, personlige rivaliseringer og en ineffektiv offentlig sektor, som vil besværliggøre effektiv regeringsførelse.

Den økonomiske krise og konsekvenserne af COVID-19 har forstærket Iraks umiddelbare problemer. På kort sigt er det usandsynligt, at den irakiske regering vil kunne vende den generelle udvikling i Irak.

Der er fortsat daglige demonstrationer flere steder i Irak, men omfanget og intensiteten er mindre end i efteråret 2019 og foråret 2020. Årsagerne til det seneste års udbredte demonstrationer vil bestå, og det er meget sandsynligt, at uindfrie forventninger og fortsat utilfredshed med Iraks regeringsførelse vil føre til nye demonstrationer.

Der er store forskelle på sikkerhedssituationen i de forskellige områder og provinser i Irak. De kurdiske provinser fremstår relativt sikre, og truslen fra både ISIL, shiitiske militser og civile uroligheder er lavere her end i de øvrige dele af Irak.

Sikkerhedssituationen i og omkring Bagdad

Mange af de sikkerhedsmæssige hændelser i Irak finder sted i Bagdad-provinsen og i hovedstaden Bagdad.

Den irakiske regering og sikkerhedsstyrker prioriterer sikkerheden i og omkring den Internationale Zone, hvor den største sikkerhedsmæssige udfordring i 2019 og 2020 har været den vedvarende morter- og raketbeskydning rettet mod områder med vestlig tilstedeværelse eller mod irakiske regeringskontorer.

Demonstrationer og voldelige sammenstød foregår generelt i afgrænsede områder og hovedsageligt udenfor den Internationale Zone.

Truslen fra politisk pres mod vestlig tilstedeværelse

Den iranske indflydelse på politiske partier, enkeltpersoner og embedsmændsværk er dyb. Dette forhold vil kunne bidrage til et fortsat eller øget politisk pres mod vestlig militær tilstedeværelse i Irak.

Det er sandsynligt, at eventuelle angreb fra USA eller deres allierede mod shiitiske militær-mål eller ledere eller andre hændelser, der medfører irakiske tab, vil medføre øget politisk og militært pres mod udenlandsk tilstedeværelse.

Truslen mod dansk bidrag til NMI

Situationen i Irak involverer en række forhold, der direkte eller indirekte kan påvirke dansk tilstedeværelse eller opgaveløsning. ISIL, pro-iranske shiitiske militser, kriminelle grupper og civile uroligheder vil udgøre en særlig trussel.

Pro-iranske shiitiske grupper udgør den for tiden største trussel mod vestlige mål i Irak. Det er meget sandsynligt, at disse militser ønsker at opretholde det militære pres på især amerikansk tilstedeværelse, og derfor fortsat planlægger angreb på vestlige mål i Irak.

Det er sandsynligt, at planlægningen omfatter både indirekte og direkte beskydning af mål på jorden og i luften, herunder en øget brug af IED-angreb samt brug af bortførelser af enkeltpersoner og repræsentanter fra vestlige og internationale organisationer.

ISIL vil på kort sigt til mellemlangt sigt fortsat udgøre en betydelig terrortrussel og true sikkerheden i store dele af landet. ISIL har fortsat en markant tilstedeværelse i det nordlige- vestlige og dele af det centrale Irak samt en tilstrækkelig militær kapacitet og økonomi til at fortsætte den lavintensive oprørskamp i Irak.

Demonstrationer og civile uroligheder vil kunne true NMI's tilstedeværelse og opgaveløsning, særligt i og omkring Bagdad. Et dansk sikrings- og eskortebidrag vil eksempelvis kunne blive fastlåst eller fanget i demonstrationer i Bagdad. Det er endvidere muligt, at demonstrationer vil blive rettet mod udenlandsk tilstedeværelse, og det er derfor muligt, at et sikrings- og eskortebidrag i en sådan situation vil kunne blive et mål for demonstrationer.

Nationale og internationale enkelthændelser kan med kort eller ingen varsel udløse civile uroligheder og optøjer, ligesom hændelser, der

opfattes som krænkelser af religion eller lokal kultur, kan udløse spontane demonstrationer og uroligheder.

COVID-19 vil fortsat kunne true dansk tilstedeværelse og opgaveløsning. Den sundhedsmæssige situation er meget dynamisk og medfører jævnlige ændringer i forhold for ind- og udrejse, karantæne, mv.

Et dansk NMI-bidrag står endvidere overfor en betydelig spionage- og cybertrussel fra en lang række aktører.

Sammenfatning af trusselsniveauer for Irak

Terrortruslen i Irak, herunder truslen fra angreb fra ISIL, er **HØJ**, undtagen de kurdiske provinser, hvor truslen er **MIDDEL**.

Truslen fra angreb fra shiitiske militser i Irak er **HØJ**, undtagen i de kurdiske provinser, hvor truslen er **MIDDEL**.

Truslen fra civile uroligheder i Irak er **HØJ**, undtagen i de kurdiske provinser, hvor truslen er **MIDDEL**.

Truslen mod luftfartøjer, der flyver under 6.000 m (20.000 fod) i hele Irak, er **MIDDEL**.

Truslen mod luftfartøjer, der flyver over 6.000 m (20.000 fod) i hele Irak, er **LAV**.

Truslen fra angreb med improviserede kemiske eller radiologiske våben i hele Irak er **LAV**.

Truslen fra insiderangreb fra soldater i irakiske sikkerhedsstyrker undtagen shiitiske militser i hele Irak er **LAV**.

Truslen fra efterladte luremineringer, IED-felter, krigsammunition og forsaget ammunition i de sunni-dominerede samt etnisk og religiøst blandede provinser i Irak er **HØJ**.

Truslen fra efterladte luremineringer, IED-felter, krigsammunition og forsaget ammunition i de sydlige og shia-dominerede provinser i Irak er **MIDDEL**.

Truslen fra efterladte luremineringer, IED-felter, krigsammunition og forsaget ammunition i de kurdiske provinser i Irak er **LAV**.

Truslen fra spionage i hele Irak er **HØJ**.

Truslen fra cyberspionage og cyberkriminalitet mod danske enheder i Irak er **MEGET HØJ**.

Truslen fra cyberaktivisme og destruktive cyberangreb rettet mod danske enheder i Irak er **LAV**.